

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל שאלון לרישום קורות ניצולת השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית

וחינוכית. אוסף הסיפורים יעלה לאתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

אנו מודים לך מראש על הנכונות לשיתוף הפעולה.

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם פרטי: סופיה	שם משפחה: אזרסקי
----------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה

יש לרשום שמות ומקומות באותיות בדפוס (גם בלועזית) במקומות המסומנים

שם נעורים:	בלועזית	שם משפחה לפני המלחמה או בתקופתה: אזרסקי
תאריך לידה: 18.4.1930	מין: ז / נ	שם פרטי לפני המלחמה או בתקופתה: סופיה
ארץ לידה: בלרוסיה	בלועזית	מקום לידה (ישוב, מחוז): ריצי'צה, גומל
שם פרטי ושם נעורים של האם: זינה רדינסקיה		שם פרטי של האב: נחום
שם נעורים של האישה:		שם פרטי של האישה/הבעל (אם היה/תה נשוי/נשואה לפני המלחמה):
ארץ המגורים:	בלועזית	מקום מגורים קבוע לפני המלחמה:
חבר בארגון או בתנועה:	מקצוע לפני המלחמה:	השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: שלוש כיתות
מקומות מגורים בתקופת המלחמה (ישוב, מחוז, ארץ): צ'ובשיה		
האם היית בגטאות? אילו ומתי?		
האם היית במחנות? אילו ומתי?		
תאריך השחרור:	מקום השחרור:	
לאן עברת/חזרת לאחר השחרור (ציין מקום)?		האם שהית במחנה עקורים? שם המחנה?
שם האנייה (אם עלה בדרך הים):	שנת עליה:	מקומות/מחנות בדרך לארץ:

אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה

(ציוני דרך: משפחה, סביבה, ילדות ולימודים, עבודה, חברות בארגון): נא לכתוב בגוף ראשון

אבי היה סנדלר ועבד הרבה כדי לפרנס את המשפחה. אמי הייתה עקרת בית. אני זוכרת שהיא כל הזמן בישלה, וכל הזמן היו לנו אורחים. היו לי שלושה אחים קטנים ממני. אני למדתי בבית ספר ואחיי היו בבית עם אמי. היה לנו בית עם גינה. פעם הלכתי עם אמי למגדת עתידות. היא אמרה שאני דומה לאבי ושאהיה מאושרת. הספקתי ללמוד שלוש כיתות לפני תחילת המלחמה.

נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה

(ציוני דרך: מעצר וגירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים ביודנראט/תנועות נוער/מחתרת/פרטיזנים, השתתפות בבריחה/התנגדות/לחימה, האם אדם/ארגון יהודי/לא יהודי סייע באופן משמעותי להצלתך; בריחה/הגירה בכפייה, פינוי/אוווקאציה למרכז ברית המועצות):

בתחילת המלחמה אבי נלקח לחזית ואמי נשארה איתנו. נסענו עם סבתי לכפר לויב. נשארו שם מספר ימים וחזרנו לריצ'יצה. רצינו לברוח מהאזור ברכבת, כי האזור כבר היה מוקף בנאצים. סבתי לא רצתה לנסוע, כי אחי חלה וסבל משלשולים. היא פחדה שיזרקו אותו מהרכבת, בגלל שהיה חולה כל כך ויכל אפילו למות. סבתי נשארה עם דודתי (בתה השנייה) בריצ'יצה. הם נהרגו בידי הנאצים.

נסעתי עם אמי ואחיי ברכבת משא במשך שבוע. הגענו לכפר בצ'ובושיה, לא היו שם רופאים שיטפלו בנו. אכלנו עשבים שונים, בגלל מחסור במזון. אחי האמצעי חלה בגלל שהתקשה לעכל את העשבים. הוא גסס, אפילו הכנו לו קבר, אך לבסוף הוא הבריא. גרנו בבית אחד עם משפחה נוספת. אמי עבדה בקולחוז ואנחנו הילדים למדנו בבית ספר. היה מאוד קר ולא היו לנו בגדים. אספנו קש להבערת אש. בגדים היו עוברים מאחד לשני בכפר. גרה איתנו ילדה שידעה לסרוג, ומה שסרגה – החליפה באוכל. מדי פעם קיבלנו מכתבים מאבי. מדי פעם דודי הביא לנו סוכריות. דודתי, שהייתה אישה קמצינית מאוד, פתחה את האגרופים הקמוצים שלנו בכח ולקחה לנו את הסוכריות. בגלל שלא היו רופאים בכפר, נהרסו לי השיניים.

אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ

(ציוני דרך: השחרור וחזרה הביתה, חיים אחרי המלחמה, בריחה, העפלה/ עליה):

אחרי המלחמה חזרנו לביתנו בריצ'יצה, שם נולד אחי הרביעי. סבי וסבתי חזרו ממונגוליה והביאו שמנת וחלב לאחי, שהיה חולה. רופא שיניים עקר לי את כל השיניים ושם לי תותבות. הלכתי לבית ספר וסיימתי שמונה כיתות. לאחר מכן למדתי סיעוד וקיבלתי מקצוע – אחות סיעודית.

עבדתי בגומל כמזכירה בבית משפט, כי לא הצלחתי למצוא עבודה במקצוע. אחר כך שכנה המליצה עליי בבית החולים בריצ'יצה, ואז התחלתי לעבוד כאחות סיעודית שם. בשנת 1954 נישאתי לראשונה ונולדו לנו בן ובת. הייתי עם בעלי הראשון 30 שנה. הוא עבד כספר. בשנת 1985 התגרשתי, ובשנת 1989 נישאתי שנית. בעלי השני היה מקייב. בריצ'יצה הכנו מצות לפסח, אמי הכינה מרק עוף עם קניידלך. אני זוכרת שבת דודתי תמיד הכינה אוכל טעים לחגים. פעם בתי ניסתה להתקבל לבית ספר לתכנות במינסק, ומיד אמרו לה שאין לה מה לחפש שם. בתי עלתה לארץ לפנינו, בעקבות אסון צ'רנוביל. בעלי לא רצה לעלות ארצה, אבל בסופו של דבר השתכנע.

נא ספרי/ על חיך בארץ

(ציוני דרך: לימודים/ תעסוקה, שירות צבאי, פעילות ציבורית או תרבותית, משפחה/ דורות המשך וכו'):

הגענו לחולון וגרנו עם בתי במשך שנה. חמי התגורר איתנו במשך חמש שנים. הוא היה איש חרדי, בזמן שבעלי היה ההפך הגמור, והוא הכריח אותי לשמור כשרות. אחרי שחמי נפטר, לא יכולנו לשלם שכר דירה וקיבלנו דירת עמידר בעפולה. בעלי נפטר כאן בארץ. אהבתי אותו מאוד. הוא היה איש נאה מאוד, אך הוא נעשה איש קשה מאוד.

בני נשוי, גר בארה"ב, הוא נשוי עם שני ילדים וחמישה נכדים. בתי התאלמנה מבעלה, יש לה שני בנים. בנה הבכור שירת כמפקד טנק ובנה הצעיר שירת בתובלה. בתי למדה עברית תוך שלושה חודשים, היא מאוד אוהבת את הארץ. הנכדים והנינים שלי נפלאים.

ראיון: דינה גלוחובסקי
 אשדוד. ספטמבר 2009
 עריכה: אלינה נאור